

UNDERSÖKNING OM BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

Detaljplan för:

**Hotellåsen – del av Stensgårds Utskog 1:48 m.fl.,
Torsby kommun**

Fastighetsbeteckning:

del av Stensgårds Utskog 1:48 m.fl.

Planens syfte:

Planens syfte är att möjliggöra för etablering av verksamhet för besöksnäring (tillfällig vistelse) inom ett befintligt LIS-område. Områdets besöksnäringsverksamhet ska bedrivas i organiserad form med en eller få huvudmän. Privata stugor med (eller utan) enskild uthyrning inryms inte i planens markanvändning eller syfte. Vidare ska allmänhetens tillträde fortsatt möjliggöras genom att säkerställa fri passage längs med sjön.

Vad är undersökning om betydande miljöpåverkan?

En undersökning genomförs enligt 6 kap.3§ Miljöbalken för att svara på frågan om planens genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan (BMP). Undersökningen är en analys som leder fram till ställningstagandet om en strategisk miljöbedömning ska göras och en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) behöver tas fram för en plan eller ej. För en plan som kan antas innebära betydande miljöpåverkan skall en strategisk miljöbedömning göras och en MKB tas fram enligt 4 kap. 34 § Plan- och bygglagen (2010:900).

Detta dokument är en sammanställning av undersökning om betydande miljöpåverkan. Checklistan ska också användas till att identifiera frågor som bör utredas vidare i planarbetet, trots att planens genomförande inte bedöms innebära betydande miljöpåverkan. Då bedömningarna görs i ett tidigt skede i planarbetet kan de under planarbetets gång komma att ändras, i och med att ny kunskap kan tillkomma samt att inriktningen på planförslaget kan komma att ändras, vilket innebär att bedömningarna ska ses som preliminära.

Begrepp

Strategisk miljöbedömning

Processen för miljöbedömning- och konsekvensbeskrivningsarbetet

Miljökonsekvensbeskrivning (MKB)

Skriftlig dokumentation av miljöbedömningen

Undersökning

Bedömning av om en plan behöver MKB eller ej

Dnr: KST 2024/420

MKB-projekt

Om förslaget till detaljplan innebär att planområdet får tas i anspråk för att anlägga vissa åtgärder, så kallade MKB-projekt, så ska undersökningen omfatta ytterligare aspekter i bedömningen om planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

MKB-projekt innebär att projektet gäller:

- ett industriområde,
- ett köpcentrum, en parkeringsanläggning eller något annat stadsbyggnadsprojekt,
- en skidbacke, skidlift eller linbana med tillhörande anläggningar,
- en hamn för fritidsbåtar,
- ett hotellkomplex eller en fritidsby med tillhörande anläggningar, utanför sammanhållen bebyggelse,
- en campingplats,
- en nöjespark,
- en djurpark,
- en spårväg, eller
- en tunnelbana.

Om planen medger ett sådant ianspråktagande som avses i 4 kap. 34 § andra stycket Plan- och bygglag (2010:900), ska undersökningen även enligt Miljöbedömningsförordning (2017:966) 10 § även ta hänsyn till:

- verksamhetens eller åtgärdens utmärkande egenskaper,
- verksamhetens eller åtgärdens lokalisering, och
- de möjliga miljöeffekternas typ och utmärkande egenskaper.

Förslag till detaljplan innebär att det omfattar sådana åtgärder som bedöms utgöra MKB-projekt.

Bedömningen av detta har för ökad tydlighet sammanställts i slutet av undersökningen under "Samlad bedömning för planens konsekvenser – MKB-projekt"

Ovan: Karta med planområdet ungefärligt rödmarkerat.

Planens huvuddrag

Berörda fastigheter är del av Stensgårds Utskog 1:48 som ägs av exploatören. Planområdet omfattar knappt 4 hektar.

Planområdet är beläget på en udde nordväst om Lekvattnets kyrka i anslutning till Näverbodsjön ca 2 mil väster om Torsby. I arbetet med planen kommer kvartersmarkens utbredning, byggrätt och omfattning att undersökas.

Planområdet består av skogsmark och föreslås bebyggas med stugbyverksamhet med plats för ca 100 gäster fördelat på 10 enheter.

Detaljplanen skulle möjliggöra för stugbyverksamhet (tillfällig vistelse), två bryggor för bad och angöring med kanot/kajak och säkerställande av naturmarken.

Ett genomförande av planen kommer att säkerställa byggrätt för stugbyverksamhet samt anläggning av badbryggor.

Området finns utpekad som utvecklingsområde i kommunens LIS-plan (plan för landsbygdsutveckling i strandnära läge). I LIS-planen står det att området bedöms attraktivt för utveckling av tillfällig vistelse och friluftsliv.

Delar av planområdet omfattas av områdesbestämmelser för Lekvattnets Kyrka. Syftet med områdesbestämmelserna är att säkerställa kyrkomiljön och landskapsbilden närmast kyrkan, vilket behöver tas i beaktande vid fortsatt arbete med detaljplanen. De delar av områdesbestämmelserna som nu omfattar planområdet kommer att upphävas och ersättas av föreliggande detaljplan vid ett antagande.

Platsens förutsättningar

Planområdet består idag av naturmark som ligger i anslutning till Näverbodsjön. I planområdets centrala delar finns kulturlämningar i form av husgrunder från turisthotellet som var verksamt under första halvan av 1900-talet.

Området består av gles tallskog och marken utgörs av isälvsavlagringar med en tydlig höjdrygg vars ås löper längs med befintlig väg. Marknivåerna varierar från +195 till +207. Utifrån genomförd geoteknisk undersökning bedöms inga geotekniska förutsättningar förhindra detaljplanens genomförande, dock bör ny bebyggelse placeras minst 5m från nuvarande släntröner och/eller inom nedre plattå vid släntröner.

Planområdet ligger inom vattenskyddsområde för grundvatten. Området är skyddat enligt vattenförvaltningsförordningen, Dricksvattenförekomster (2000/60 EG artikel 7).

Nuvarande miljöbelastningar

Planområdet inrymmer inga nuvarande miljöbelastningar.

Nollalternativ

Om detaljplanen inte genomförs sker ingen förändring utan planområdet förblir skogsmark med väg och stig.

Betydelse för andra planer

Undersökningen ska utgå från i vilken utsträckning detaljplanen eller ändringen har betydelse för de miljöeffekter som genomförandet av andra planer eller program medför.

Detaljplaneförslaget ligger i linje med Torsby kommuns översiktsplan (ÖP 2010) samt utpekade LIS-område och skulle ersätta delar av områdesbestämmelserna för Lekvattnets kyrka.

Planens tänkbara effekter på miljön (inom och utanför planområdet)

Del 1. Miljöbalken				
Riksidressen - 3, 4 kap.				
Påverkar planen riksidress för:	Påverkan			Kommentarer
	Stor	Liten	Berörs ej	
Yrkesfiske			X	
Friluftsliv		X		
Naturvård			X	
Kulturmiljövård			X	
Ämnen och material			X	
Energiproduktion			X	
Vattenförsörjning			X	
Kommunikation			X	
Totalförsvar			X	
Övriga anläggningar			X	
Rörligt friluftsliv		X		
Skyddade vattendrag		X		Planområdet ligger inom vattenskyddsområde för dricksvattenförekomster.
Natura 2000			X	
Miljö kvalitetsnormer – 5 kap.				
Påverkar planen miljö kvalitetsnormer för:	Påverkan			Kommentarer
	Stor	Liten	Berörs ej	
Föroreningar i utomhusluft (SFS 2010:477)			X	

Vattenförekomster (SFS 2004:660)		X		Detaljplanen kan medföra behov av anläggning av ett enskilt avloppsreningsverk, påverkan på miljökvalitetsnormerna ska utredas.
Föroreningar i fisk- och musselvatten (SFS 2001:554)			X	
Omgivningsbuller (SFS 2004:675)			X	
Skydd av områden – 7 kap.				
Påverkar planen:	Påverkan			Kommentarer
	Stor	Liten	Berörs ej	
Nationalpark			X	
Naturreservat			X	
Kulturresevat			X	
Naturminne			X	
Biotopskyddsområde			X	
Djur och växtskyddsområde			X	
Strandskyddsområde	X			Området omfattas av strandskydd. LIS-område finns som grund för planbestämmelse om upphävande av strandskydd för aktuell kvartersmark och vattenområde.
Miljöskyddsområde			X	
Vattenskyddsområde	X			Planområdet ligger inom ett vattenskyddsområde.
Annat				
Övriga bestämmelser				
Påverkar planen:	Påverkan			Kommentarer
	Stor	Liten	Berörs ej	
Kommer verksamheter som planen tillåter eller iordningställandet av planområdet att kräva anmälan eller tillstånd enligt miljöbalken	X			Brygga samt avloppsreningsanläggning kan vara tillstånds- eller anmälningspliktigt enligt miljöbalken.

Del 2. Omgivning

Natur

Påverkar planen:	Påverkan			Kommentarer
	Stor	Liten	Berörs ej	
Område utpekad i kommunal plan		X		Området är utpekad i kommunens översiktsplan som ett LIS-område för (besöks)näringsutveckling.
Nyckelbiotop			X	
Sumpskog			X	
SKS naturvärden			X	

Våtmark eller myrmark		X		Planområdet ligger i anslutning till myr/torvmark.
RAMSAR områden			X	
Skyddsvärda träd			X	
Ändliga naturresurser			X	
Jordbruksmark			X	
Andra areella näringar			X	
Växarter och växtsamhällen			X	NVI har genomförts. Delar av området närmast stranden mot väster har klassats som naturvärdesklass 4. Del av planområdet närmast myren i öster har klassats som naturvärdesklass 3. Planförslaget bedöms inte påverka något av de identifierade naturvärdena mer än i ringa omfattning.
Friluftsliv		X		Ett genomförande av planen kommer att innebära att den allemansrättsliga tillgängligheten kan komma att påverkas jämfört med idag. Samtidigt ska det fortsatt vara möjligt att obehindrat röra sig längs med strandlinjen samt genom området utan att vara betalande besökare. Tillgängligheten för turister kommer att förbättras.
Annat				
Djurliv				
Påverkar planen:	Påverkan			Kommentarer
	Stor	Liten	Berörs ej	
Artskyddsförordningen (2007:845)			X	
Någon unik, sällsynt eller hotad djurart			X	
Antalet eller sammansättningen av övriga djurarter			X	
Fiskevatten eller jaktmarker			X	
Mark				
Påverkas planen av:	Påverkan			Kommentarer
	Stor	Liten	Berörs ej	
Avsevärd förändring av mark eller vattenanvändning i området		X		Marken förses med byggnader och brygga anläggs.
Instabilitet i mark (de geologiska grundförhållandena)		X		Geoteknisk undersökning har genomförts. Nybyggnation ska ske utan risk för ras och skred.
Risk för erosion		X		Risk för erosion vid strandlinjen.
Skada eller förändring av någon värdefull geologisk formation			X	
Förorenad mark			X	

Vatten				
Påverkar planen:	Påverkan			Kommentarer
	Stor	Liten	Berörs ej	
Nyttjande av vattenresurser		X		
Risk för översvämning			X	Den tillkommande bebyggelsen för stugby kommer att placeras längs med höjdryggen (preliminärt på ömse sidor om befintlig väg). Marknivån vid strandlinjer är belägen på omkring +196 m (RH2000) medans tillkommande bebyggelse planeras på som lägst ca +204 m (RH2000). Mot bakgrund av detta samt kända variationer av vattenståndet bedöms någon risk för översvämning inte föreligga.
Skyfall			X	Planerad bebyggelse kommer att vara belägen på en höjdrygg och inte placeras i några lågpunkter, varför översvämningsrisk till följd av skyfall inte kommer att bli aktuellt. I övrigt, se ovan.
Förändrade avrinnings- eller infiltrationsförhållanden		X		Se ovan.
Förändrade sedimentationsförhållanden i vattendrag, sjöar eller havsområde			X	
Förändringar på grund- eller ytvattnet.				En dagvattenutredning samt MKN-bedömning ska göras inom ramen för planarbetet.
Förändrat flöde eller riktning eller strömförhållanden i något vattendrag, sjö eller havsområde			X	
Att vattendom krävs			X	
Luft och klimat				
Påverkar planen:	Påverkan			Kommentarer
	Stor	Liten	Berörs ej	
Väsentliga luftutsläpp eller försämring av luftkvalitén		X		Planens genomförande kommer att innebära säsongvis ökning av trafiken.
Obehaglig lukt			X	
Förändringar i luftrörelser, luftfuktighet, temperatur eller klimat (regionalt eller lokalt)			X	
Skuggbildning			X	
Kulturmiljö				
Påverkar planen:	Påverkan			Kommentarer
	Stor	Liten	Berörs ej	
Kulturmiljöprogram			X	
Negativt påverka område med fornlämningar eller annan kulturhistoriskt värdefull miljö		X		Med hänsyn till områdesbestämmelserna för Lekvattnets kyrka, kommer byggrätt att tillskapas inom områdets inre delar, och skogsmark (NATUR) planeras längst söderut, varför påverkan bedöms bli liten/försumbar.

Byggnadsminnen eller fornminnen		X		Övrig kulturhistorisk lämning finns. Möjlighet att behålla och integrera denna ses över inom planarbetet.
Stads- och landskapsbild				
Påverkar planen:	Påverkan			Kommentarer
	Stor	Liten	Berörs ej	
En förändring av någon utsikt eller landskapsmässigt/stadsmässigt skönhetsvärde eller skapas någon för allmänheten obehaglig landskapsbild/stadsbild		X		Detaljplanen skulle innebära en viss förändring av landskapsbilden i området då ny bebyggelse planeras. Förändringen bedöms vara mindre då placering, storlek och utformning på bebyggelsen kommer regleras i detaljplanen.
Infrastruktur				
Påverkar planen:	Påverkan			Kommentarer
	Stor	Liten	Berörs ej	
Reservatsområde för väg, järnväg eller teknisk försörjning			X	
Trafikstrukturen			X	
Påverka trafiksäkerheten.			X	
Ge upphov till betydande fordonstrafik.		X		Trafikmängden beräknas öka något inom samt till planområdet.
Alstring av avfall		X		Hanteras enligt kommunens avfallsplan.
Övrig infrastruktur		X		Anläggningen planeras försörjas med dricksvatten från kommunal anläggning. Avloppsreningsverk genom enskild, gemensam anläggning.
Behov av följdinvesteringar		X		Ett genomförande av detaljplanen bedöms kräva viss utbyggnad samt anvisande av anslutningspunkt för kommunalt dricksvatten. En enskild, gemensam avloppsreningsanläggning ska anläggas och vissa åtgärder kopplade till det interna vägnätet kommer att krävas. Exploatör ska bekosta ovanstående.

Del 3. Effekter på hälsa

Störningar

Påverkar planen:	Påverkan			Kommentarer
	Stor	Liten	Berörs ej	
Ökade utsläpp av hälsofarliga ämnen		X		
Ökning av nuvarande ljudnivå		X		Ljudnivån beräknas säsongvis öka i viss omfattning som följd av planerad verksamhet samt trafik till-/från området.

Att människor exponeras för ljudnivåer över rekommenderade gränsvärden			X	
Vibrationer som kan störa människor			X	
Elektriska eller magnetiska fält			X	
Djurhållning med allergirisk			X	
Spridning av ämnen från samhällets produktion			X	
Nya ljussken som kan vara bländande		X		Ny bebyggelse samt momentana trafikrörelser kommer att ge upphov till nya ljuskällor inom planområdet. Risk för bländning är dock liten.
Negativ inverkan från befintlig miljöstörande verksamhet i omgivningen			X	
Risk och säkerhet				
Påverkas planen av:	Påverkan			Kommentarer
	Stor	Liten	Berörs ej	
Explosionsrisk			X	
Risk för utsläpp av särskilt miljö- och hälsofarliga ämnen			X	
Att vid händelse av allvarlig olycka eller andra omständigheter innebära att människor utsätts för hälsofar			X	
Att människor utsätts för hälsofar inklusive mental ohälsa			X	
Risk för att människor utsätts för joniserade strålning (radon)			X	
Kan ett genomförande av planen ge upphov till förändrade risker i samband med transport av farligt gods			X	
Brandrisk och utrymning (ev. samråd med Räddningstjänsten)			X	
Social hållbarhet				
Påverkas planen av:	Påverkan			Kommentarer
	Stor	Liten	Berörs ej	
Jämställdhet		X		Planen utformas för fortsatt fri passage för allmänheten.
Barnens perspektiv		X		Stugbyverksamheten beaktar lek- och friluftsmiljöer för barn.

Tillgänglighet för personer med funktionsvariation		X		Krav på tillgänglighet för personer med funktionsvariationer finns i såväl plan- och bygglagen som i Boverkets byggregler och omfattar såväl byggnader som allmänna platser. Tillgängligheten ska säkras under handläggning av efterföljande bygglovsprövning.
Sammanställning av planens påverkan på social hållbarhet		X		Planförslaget bedöms kunna bidra positivt till social hållbarhet genom utveckling av rekreation- och friluftsområde.

Samlad bedömning av planens konsekvenser

Markanvändning	Skogsmark tas i anspråk för anläggande av kvartersmark för tillfällig vistelse. Planförslaget bedöms innebära en mindre förändring av landskapsbilden.
Övriga tillstånd för planens genomförande	Anläggande av avloppsreningsverk och brygga kan kräva tillstånd eller anmälan enligt miljöbalken.
Förebyggande och/eller kompensationsåtgärder	
Motstående intressen	Organiserat friluftsliv för stugbygäster kan stå i konflikt med det rörliga friluftslivet för allmänheten. Frågan hanteras inom ramen för planarbetet.

MKB projekt

Verksamheten eller åtgärdens utmärkande egenskaper	Planområdet omfattar ca 3,8 hektar mark. Planförslaget går i linje med kommunens översiktsplan 2010 samt LIS-plan. Området omfattar en del skog som kommer att påverkas av planförslaget. Skog kan komma att fällas och ersättas av stugbyverksamhet. Större områden av skog och viktiga korridorer behöver planläggas för naturmark för att säkerställa natur- och friluftsvärden, fri passage och landskapsbild, i synnerhet mot väster/söder. Planförslaget innebär en viss ökning av avfall från området vilket ska omhändertas i enlighet med kommunens avfallsplan.
Verksamhetens eller åtgärdens lokalisering	Planområdet är lokaliserat nordväst om Lekvattnets kyrka ca 2 mil väster om Torsby. Området utgörs av skogsmark med strandlinje mot Näverbodsjön. Planområdet omfattar gamla turisthotellet vars husgrund finns kvar som kulturlämning.
De möjliga miljöeffekternas typ och utmärkande egenskaper	Viss förändring av landskapsbild, tidigare orört skogsområde som delvis använts för rekreation blir delvis planlagd för kvartersmark för tillfällig vistelse. Dock föreslås bebyggelsen lokaliseras på åsryggen, planbestämmelser införts avseende utformning och planbestämmelse om marklov för trädfällning har förts in inom kvartersmarken mot sydväst (sjön och kyrkomiljön) vilket sammantaget bedöms motverka negativ påverkan på landskapsbilden. Brygga föreslås kunna anläggas, som ska vara tillgänglig för stugbyns verksamhet samt allmänhet. Viss ökning av trafik under säsong.

Dnr: KST 2024/420

Sammanfattande kommentarer

De sakfrågor som bedöms kräva särskild utredning eller fördjupning inom ramen för planarbetet är:

- Naturvärdesinventering
- Geoteknisk utredning
- Dagvattenutredning samt MKN vatten

Undersökningen visar på att ingen strategisk miljöbedömning eller miljökonsekvensbeskrivning behöver upprättas för planområdet då planens konsekvenser inte bedöms innebära risk för betydande miljöpåverkan.

Torsby kommun ska fatta ett särskilt beslut om att en strategisk miljöbedömning inte krävs för aktuell detaljplan

Motiverat ställningstagande

Med utgångspunkt från ovanstående undersökning gör kommunen bedömningen att ett genomförande av detaljplan Stensgårds Utskog 1:48 ej medför risk för betydande miljöpåverkan enligt MB kap 6. En strategisk miljöbedömning med miljökonsekvensbeskrivning enligt MB kap 6 §9-19 bedöms därmed inte behöva göras.

2025-05-16

Kajsa Lorentzon
Planeringsarkitekt MSA

Daniel Nordholm
Planeringsarkitekt FPR/MSA